

Sygn. akt III AUa 1112/15

## WYROK

**W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 23 marca 2016 r.

**Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Czaja (spr.)
Sędziowie:	SA Barbara Hejwowska SO del. do SA Bożenna Rolińska
Protokolant: protokolant sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 23 marca 2016 r. w Lublinie

sprawy J. Z. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 9 października 2015 r. sygn. akt VIII U 723/15

**I. oddala apelację;**

**II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. na rzecz J. Z. (1) kwotę 135 (sto trzydzieści pięć) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.**

Bożenna Rolińska Elżbieta Czaja Barbara Hejwowska

Sygn. akt III AUa 1112/15

## UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20.03.2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił J. Z. (1) przyznania prawa do emerytury, wskazując iż na dzień 01.01.1999 r. nie udowodnił okresów składkowych i nieskładkowych w wymiarze co najmniej 25 lat oraz 15 letniego stażu pracy w warunkach szczególnych, a jedynie 8 lat 2 miesiące i 5 dni. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż do stażu pracy w warunkach szczególnych nie został wnioskodawcy zaliczony okres zatrudnienia w (...) w S. od 01.10.1972 r. do 30.06.1976 r. ( 3 lata i 9 miesięcy oraz od 01.07.1976 r. do 25.07.1977 r. ( 1 rok 25 dni) w (...) w T., ponieważ z żadnego z w/w zakładów wnioskodawca nie złożył świadectwa

wykonywania pracy w warunkach szczególnych. ZUS O/L. podniósł także, iż do stażu pracy w warunkach szczególnych nie został zaliczony okres łącznie 2 lat 3 miesięcy i 7 dni zatrudnienia w (...) Zakładach (...), ponieważ w złożonym przez wnioskodawcę świadectwie wykonywania pracy w warunkach szczególnych wskazane zostało stanowisko „palacz kotłowy”, które nie jest zgodne z wykazem, działem i pozycją przywołanych przez pracodawcę przepisów resortowych – zarządzenia nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 07.07.1987 r. wykaz A dział XIV poz. 1 pkt 11 – „odżuźlacz”.

Organ rentowy wskazał także, iż do ogólnego stażu pracy wnioskodawcy nie został zaliczony okres zatrudnienia w (...)w S. od 01.10.1972 r. do 30.06.1976 r. ( 3 lata i 9 miesięcy) oraz od 01.07.1976 r. do 25.07.1977 r. (1 rok 25 dni) w (...) w T., ponieważ świadectwa pracy z w/w zakładów zawierają błędną datę urodzenia wnioskodawcy oraz brak w nich informacji o urlopach bezpłatnych. W konsekwencji ZUS O/L. przyjął, iż J. Z. (1)na dzień 01.01.1999 r. legitymuje się jedynie okresem 24 lat 1 miesiąca i 12 dni ogólnego stażu pracy oraz 8 lat 2 miesięcy i 5 dni zatrudnienia w warunkach szczególnych.J. Z. (1)wniósł odwołanie od powyższej decyzji. W odpowiedzi na odwołanie ZUS Oddział w L. wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 9 października 2015 roku Sąd Okręgowy w Lublinie zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił J. Z. (1)prawo do emerytury od dnia 1 lutego 2015 roku, stwierdzając, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie prawa do świadczenia w przepisany terminie, oraz zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oddziału w L. na rzecz J. Z. (1) kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Podstawą wyroku były następujące ustalenia:

J. Z. (1)wiek 60 lat osiągnął w dniu(...). Od dnia 01.10.1972 r. do 30.06.1976 r. zatrudniony był w (...) w S. na stanowisku kierowcy ciągnika. W tym okresie był jedynym kierowcą ciągnika zatrudnionym „na stałe”, w okresie wzmożonych prac polowych zatrudnianych było dodatkowo 2 traktorzystów „sezonowych”. Do obowiązków J. Z. (1)należało wykonywanie na rzecz rolników prac polowych z użyciem ciągnika, wykonywał też prace transportowe, zaś w okresie zimowym - usługi na rzecz (...) w Ł. przy odśnieżaniu i wożeniu piachu piaskarką, w tym okresie rolnikom dowożone były także nawozy.

Od 01.07.1976 r. do 25.07.1977 r. J. Z. (1)pracę kierowcy ciągnika wykonywał na podstawie umowy o pracę zawartej z (...) w T.. W (...) w T. zatrudnionych było ok. 20 traktorzystów, którym pracę przydzielał dyspozytor, on też wydawał kierowcom karty drogowe i rozliczał je. W tym okresie J. Z. (1)wykonywał prace polowe i transportowe, w tym - przez jeden sezon od października do sierpnia - pracę przy wożeniu mleka zbieranego od okolicznych rolników do zlewni w Ł.. Mleko wożone było ciągnikiem z przyczepą, na której na stałe zamontowany był kontener o pojemności ok 1200 l. Z uwagi na pojemność zbiornikaJ. Z. (1)każdego dnia wykonywał 2 kursy z mlekiem, co zajmowało cały dzień. Praca przy wożeniu mleka wykonywana była przez wszystkie dni tygodnia – także w soboty i niedziele. J. Z. (1)w okresie od 01.08.1976 r. do 23.08.1976 r. przebywał na urlopie bezpłatnym.

W (...)w S. i (...) w T. nie było innego kierowcy ciągnika o nazwisku Z., jedynym pracownikiem noszącym to samo nazwisko był skarbnik zbierający opłaty od rolników za usługi świadczone przez kółko -J. Z. (3)– ojciecJ. Z. (1)(ur. (...)).

J. Z. (1) od dnia 29.10.1986 r. do 30.09.1990 r. zatrudniony był w (...) Zakładach (...) w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku palacza kotłowego, przy obsłudze kotłów wodnych WC 80 służących do ogrzewania. Praca palaczy odbywała się na 2 zmiany, na każdej zmianie pracowało 2 palaczy, do których obowiązków należała pełna obsługa w sezonach grzewczych 4 kotłów: od dostarczenia opału taczka z hałdy składowej do komory (bunkra) znajdującej się nad kotłem, skąd opał (węgiel) taśmą dostarczany był do paleniska, poprzez nadzorowanie pracy kotła aż po końcowe „odżuźlenie” - usuwanie żużlu z paleniska i czyszczenie kotła . Pracę tę J. Z. (1)wykonywał w okresach: od 29.10.1986 r. do 17.04.1987 r.; 20.10.1987 r. do 30.04.1988 r.; od 18.10.1988 r. do 30.04.1989 r. ; od 01.10.1989 r. do 30.04.1990 r. ; od 01.08.1990 r. do 30.09.1990 r. (świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych k. 29 akt emerytury pomostowej, osobowe karty pracy w warunkach szczególnych - akta osobowe koperta k. 14). Poza sezonem grzewczymJ. Z. (1)obsługiwał mniejszy kocioł. Z dniem 01.10.1990r.J. Z. (1)podjął zatrudnienie w Przedsiębiorstwie (...) sp. z oo w Ł., gdzie początkowo pracował na stanowisku palacza kotłów – montera instalacji

i urządzeń ogrzewczych, od 01.11.1996 r. na stanowisku palacza kotłów, zaś od 01.01.2011 r. – monter urządzeń i instalacji ogrzewczych (okres zatrudnienia w warunkach szczególnych uznany przez ZUS).

W dniu 28.02.2014 r. J. Z. (1), nadal pozostając w stosunku pracy, złożył wniosek o emeryturę pomostową. Decyzją z dnia 24.03.2014 r. ZUS O/L odmówił J. Z. (1) przyznania prawa do tego świadczenia, wskazując iż po dniu 01.01.2009 r. nie wykonywał prac w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze oraz pozostaje w stosunku pracy, lub też na dzień 01.01.1999 r. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w warunkach szczególnych wskazanych w załączniku 1 lub 2 do ustawy o emeryturach pomostowych oraz pozostaje w stosunku pracy. Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 01.12.2014 r. w sprawie VIII U 950/14 oddalił odwołanie J. Z. (1) od powyższej decyzji.

W dniu 02.02.2015 r. J. Z. (1) złożył wniosek o emeryturę.

Sąd Okręgowy wskazał, że spór w niniejszej sprawie dotyczył po pierwsze, nie uwzględnionego przez ZUS O/L zatrudnienia wnioskodawcy w (...) w S. oraz (...) w T., po wtóre zaś wokół rodzaju i charakteru faktycznie wykonywanej przez ubezpieczonego pracy w okresach zatrudnienia w w/w zakładach oraz w (...) Zakładach (...) w Ł.. Ustalenia co do pierwszej z powyższych okoliczności poczynione zostały na podstawie dokumentów - świadectw pracy wystawionych na nazwisko J. Z. (1) przez (...) w T. a potwierdzających jego zatrudnienie w (...) w S. i (...) w T., dokumentów znajdujących się w zachowanych aktach osobowych J. Z. (1) z okresu zatrudnienia w (...) w T. oraz osobowych źródeł dowodowych: dowodu z zeznań świadków W. S. oraz M. W., a także samego J. Z. (1). W ocenie Sądu całokształt powyższych dowodów i ich wzajemna spójność nakazują obdarzenie ich przymiotem wiarygodności. Wskazać bowiem należy, iż jakkolwiek w złożonych przez wnioskodawcę - już na etapie postępowania przed ZUS O/L. - świadectwach pracy z (...) w S. i (...) w T. widnieje data urodzenia pracownika „01.01.1945 r.”, podczas gdy wnioskodawca urodził się (...) - co było przyczyną nieuwzględnienia w/w dokumentów przez organ rentowy, a w konsekwencji niezaliczenia okresu od 01.10.1972 r. do 25.07.1977 r. do ogólnego stażu pracy wnioskodawcy, to jednakże w świetle dowodów zgromadzonych w toku postępowania w niniejszej sprawie zasadne jest przyjęcie, iż świadectwa te dotyczą właśnie J. Z. (1) - wnioskodawcy w niniejszej sprawie. Sąd podkreślił że fakt zatrudnienia J. Z. (1) tak w (...) w S., jak i (...) w T. jednobrzmiąco potwierdzają świadkowie W. S. i J. W. - obaj zajmujący w (...) w T. funkcje kierownicze zaś zeznania te w pełni korelują z dokumentami z akt osobowych J. Z. (1), m. in. jego odręcznie sporządzonym życiorysem (w którym wskazany jest także fakt uprzedniego zatrudnienia w (...) w S.), podaniem o przyjęcie do pracy czy umową o pracę a także pisemnym oświadczeniem podpisanym przez głównego księgowego Kółka M. I. i skarbnika J. Z. (3) potwierdzających zatrudnienie J. Z. (1) w (...) w S.. W ocenie Sądu zgromadzone dowody potwierdzają, iż J. Z. (1) od dnia 01.10.1972 r. do 30.06.1976 r. zatrudniony był w (...) w S. na stanowisku kierowcy ciągnika a następnie od dnia 01.07.1976 r. do 25.07.1977 r. w (...) w T. także na stanowisku kierowcy ciągnika.

W konsekwencji jego ogólny staż pracowniczy przyjęty przez organ rentowy w wymiarze 24 lat, 1 miesiąc i 12 dni winien być zwiększony o łączny okres 4 lat 9 miesięcy i 25 dni (3 lat i 9 miesięcy - (...) w S., 1 rok 25 dni - (...) w T.), co oznacza, iż na dzień 01.01.1999 r. legitymuje się on okresami składkowymi i nieskładkowymi wynoszącymi ponad 25 lat ( 28 lat, 11 miesięcy i 7 dni).

Analogicznie, na podstawie powyższych dowodów poczynione zostały ustalenia co do rodzaju i charakteru pracy wykonywanej przez J. Z. (1) w okresie zatrudnienia w (...) w S. i (...) w T. - pracy kierowcy ciągnika. W ocenie Sądu, także co do tej okoliczności jako wiarygodne ocenić należy zeznania świadków W. S. i J. W., a także J. Z. (1) bowiem tak świadkowie, jak i sam wnioskodawca w sposób co do zasady jednobrzmiący opisywali zarówno zakres działalności w/w zakładów świadczących szerokokorozumiane usługi na rzecz rolników, jak i tak wykonywaną przez J. Z. (1) pracę kierowcy, przy czym obaj świadkowie w sposób konsekwentny wskazywali, w każdym z zakładów obowiązki J. Z. (1) sprowadzały się do jeżdżenia ciągnikiem, przy czym w zależności od zapotrzebowania: bądź w ramach prac polowych, bądź przy wykonywaniu usług transportowych i prac na rzecz (...) w Ł. przy odśnieżaniu czy też, przez pewien okres - przy zwożeniu mleka od rolników bezpośrednio do zlewni w Ł.. Podkreślić przy tym należy, iż zeznania te, co do charakteru wykonywanej przez J. Z. (1) pracy i rodzaju kierowanych przez niego pojazdów - ciągników rolniczych korelują także z treścią dokumentów znajdujących się w aktach osobowych wnioskodawcy z tego okresu, w których konsekwentnie uwidaczniane jest stanowisko „kierowca ciągnika”.

Z kolei, co do rodzaju pracy wykonywanej przez J. Z. (1) w drugim ze spornych okresów - okresie zatrudnienia w (...) Zakładach (...) w Ł. ustalenie dokonane zostały na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach osobowych wnioskodawcy : m.in. umów o pracę czy osobowych kart pracy w warunkach szczególnych, które w ocenie Sądu w pełni zasługują na obdarzenie przymiotem wiarygodności, są bowiem wzajemnie ze sobą spójne, znajdują także - co do zatrudnienia wnioskodawcy na stanowisku związanym z obsługą kotłów grzewczych i rodzajem faktycznie wykonywanych przez niego czynności - potwierdzenie w zeznaniach świadka A. B. także zatrudnionego w tym zakładzie. Co więcej, J. Z. (1) legitymuje się również świadectwem pracy w warunkach szczególnych wydanym przez (...) Zakłady (...), które zostało zakwestionowane przez organ rentowy jedynie w zakresie samej nazwy stanowiska pracy „ palacz kotłowy” nie odpowiadającego literalnie nazwie stanowiska „odzuźlacz” widniejącej w przepisach resortowych – zarządzeniu nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 07.07.1987 r. wykaz A dział XIV poz. 1 pkt. 11, zaś jak wynika tak z zeznań świadka A. B. jak i samego wnioskodawcy wykonywał on wszystkie prace składające się na obsługę kotłów wodnych typu przemysłowego (WC 80).

Sąd przyjął więc , że wnioskodawca także w spornych okresach ( nie uznanych przez organ rentowy) wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę w warunkach szczególnych - pracę kierowcy ciągnika w okresie zatrudnienia w (...) w S. i (...) w T. (łącznie 4 lat 9 miesięcy i 25 dni, w tym 23 dni urlopu bezpłatnego) oraz pracę palacza kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego ( (...) Zakłady (...) w Ł. - od 29.10.1986 r. do 17.04.1987 r.; 20.10.1987 r. do 30.04.1988 r.; od 18.10.1988 r. do 30.04.1989 r.; od 01.10.1989 r. do 30.04.1990 r.; od 01.08.1990 r. do 30.09.1990 r. - łącznie 2 lata 3 miesiące i 7 dni), co przy uwzględnieniu bezspornego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych w Przedsiębiorstwie (...) sp. z oo w Ł. w wymiarze 8 lat 2 miesięcy i 5 dni łącznie daje wnioskodawcy staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze ponad 15 lat.

W konsekwencji Sąd uznał że wniesione przez J. Z. (1) odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. Dz.U.2013.1440 j.t.) mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn, oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Emerytura taka przysługuje pod warunkiem nie przystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Z kolei, w myśl art. 32 ust. 2 w/w ustawy za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia, przy czym wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom wymienionym w ust. 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (art. 32 ust 2) - rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Według § 3 cytowanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Natomiast § 4 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek

emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W niniejszej sprawie analiza świadectw pracy z (...) w S. i (...) w T. w świetle zeznań świadków, jak również samego wnioskodawcy w korelacji z treścią zapisów w jego aktach osobowych prowadzi do ustaleń, iż J. Z. (1) był zatrudniony na podstawie umowy o pracę już od dnia 01.10.1972 r. do 30.06.1976 r. w (...) w S. oraz od dnia 01.07.1976 r. do 25.07.1977 r. w (...) w T. i w tych okresach wykonywał pracę w warunkach szczególnych – pracę kierowcy ciągnika tj. pracę wymienioną w Wykazie A Dziale VIII „Prace w transporcie i łączności, pkt. 3 prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Stanowisko to, jako uprawniające do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z uwagi na wykonywanie ich w warunkach szczególnych wskazane zostały także w akcie resortowym – zarządzeniu Nr 16 ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31.03.1988 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach Wykaz B Stanowiska pracy występujące w zakładach rolnictwa leśnictwa, branży przemysłowych leśnictwa i przemysłu rolno-spożywczego, równoważne pracom wykonywanym w szczególnych warunkach- w Działach: I Górnictwa II Energetyki, III Hutnictwa i Przemysłu Metalowego, IV Chemii, V Budownictwa i Produkcji Materiałów Budowlanych, VII Przemysłu Lekkiego, VIII Transportu i Łączności, IX Gospodarki Komunalnej, XI Przemysłu Poligraficznego, XII Służby Zdrowia i Opieki Społecznej, XIV Prac Różnych, dział VIII poz. 3 pkt. 1.

Przy uwzględnieniu powyższego okresu, staż „ogólny” J. Z. (1) łącznie z uwzględnionym przez organ rentowy ( 24 lata 1 miesiąc i 12 dni) wynosi 28 lat 11 miesięcy i 7 dni, zaś staż pracy w warunkach szczególnych - 12 lat 11 miesięcy i 7 dni (4 lat 9 miesięcy i 25 dni minus 23 dni urlopu bezpłatnego plus okres uznany przez ZUS - 8 lat 2 miesiące i 5 dni).

Z kolei, analiza świadectwa pracy i świadectwa wykonywania prac w warunkach szczególnych wystawionych przez (...) Zakłady (...) wraz z dokumentami z akt osobowych z w/w zakładu (w tym osobowych kart pracy w warunkach szczególnych oraz zeznań świadka A. B. czyni zasadnym przyjęcie za udowodnione, iż J. Z. (1) pracę w warunkach szczególnych wykonywał także w okresach: od 29.10.1986 r. do 17.04.1987 r.; od 20.10.1987 r. do 30.04.1988 r.; od 18.10.1988 r. do 30.04.1989 r. ; od 01.10.1989 r. do 30.04.1990 r.; od 01.08.1990 r. do 30.09.1990 r., a więc łącznie 2 lata 3 miesiące i 7 dni. W okresie tym zatrudniony był bowiem na stanowisku palacza kotłowego przy obsłudze kotłów przemysłowych typu WC 80, a więc wykonywał prace nie zautomatyzowane palaczy i rusztowych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego wymienione w Wykazie A Dział XIV. Prace różne. poz. 1 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Ponieść należy, iż także akt resortowy - zarządzenie nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 07.07.1987 r., chociaż co powyżej wskazano może mieć znaczenie tylko posiłkowe – wymienia, jako uprawniające do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym stanowiska: m.in maszynista kotłów-palacza, palacza, rusztowego, popielarza, odzūżlacza, robotnika transportowego czy maszynisty urządzeń nawęglania, zaś niewątpliwie J. Z. (1) zatrudniony na stanowisku palacza kotłowego wykonywał – jako swoje jedyne obowiązki pracownicze - czynności charakterystyczne dla powyższych stanowisk, począwszy od transportu węgla, poprzez nawęglanie, prace palacza w ścisłym znaczeniu, po końcowe odzūżlanie.

W konsekwencji, zasadne jest przyjęcie, iż na dzień 01.01.1999 r. jego staż pracy w warunkach szczególnych przekracza 15 lat (4 lat, 9 miesięcy i 2 dni - po uwzględnieniu urlopu bezpłatnego - łącznie (...) S.i (...) w T., 8 lat 2 miesiące i 5 dni - (...) sp. z oo w Ł. - okres uznany przez ZUS i 2 lata 3 miesiące i 7 dni (...) Zakłady (...) - 15 lat, 2 miesiące i 14 dni). Reasumując J. Z. (1) spełnił warunki do przyznania mu prawa do emerytury w oparciu o przepis art. 184 ustawy o rentach i emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Na dzień 1 stycznia 1999 roku udowodnił bowiem ponad 25 lat składkowych i nieskładkowych, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego. Osiągnął także - w dniu (...) - wymagany wiek 60 lat i jak wynika z materiału dowodowego niniejszej sprawy legitymuje się stażem pracy w warunkach szczególnych w wymiarze przekraczającym 15 lat. Z uwagi na powyższe, Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i na mocy art. 477<sup>(14)</sup> § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

Na podstawie art. 118 ust 1 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS Sąd stwierdził, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie prawa do świadczenie w przepisany terminie, bowiem okoliczności niezbędne do jego ustalenia zostały ostatecznie wyjaśnione dopiero na etapie postępowania dowodowego przed Sądem.

Orzeczenie o kosztach zgodnie jest z treścią art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. § 12 ust.2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu. (Dz. U. z dnia 3 września poz. 461 ze zm.), bowiem ZUS O/ L. jest stroną proces przegrywającą, zaś koszt wynagrodzenia pełnomocnika wnioskodawcy ustalony wg powyżej wskazanych przepisów w łącznej kwocie 60 zł niewątpliwie stanowi koszty niezbędny do celowego dochodzenia praw.

Apelację od powyższego wyroku wniósł organ zarzucając:

- naruszenie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 1, 2 ust 1 i § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze,
- naruszenie prawa procesowego poprzez przekroczenie wyrażonej w art. 233 § 1 k.p.c. zasady swobodnej oceny dowodów,
- sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez przyjęcie, że wnioskodawca wykonywał pracę w szczególnych warunkach ponad 15 lat.

Wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu apelujący kwestionuje jedynie stanowisko Sądu odnośnie uwzględnienia jako pracy w warunkach szczególnych zatrudnienie ubezpieczonego w (...)i Spółdzielni (...) w charakterze kierowcy ciągnika, wskazując, że z akt osobowych i zakresu czynność wynika, że wnioskodawca na stanowisku kierowcy ciągnika prowadził karty pracy, wykonywał przeglądy codzienne ciągnika i inne prace zlecone przez pracodawcę, tym samym nie wykonywał pracy kierowcy ciągnika stale i w pełnym wymiarze czasu pracy Nadto w okresie gdy wnioskodawca dowoził mleko do mleczarni do jego obowiązków należało mycie beczki, tym samym pracy tej nie można uznać za wykonywaną stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych. Wątpliwości organu rentowego budzi również fakt uwzględnienia pracy w warunkach szczególnych okresu od 01. 08. 1990 do 30. 09. 1990 w (...) przypadającego poza sezonem grzewczym.

### ***Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.***

Apelacja jest niezasadna i podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i wydał trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie przedstawiając logiczną argumentację prawną. Ustalenia sądu I instancji i wyprowadzone na ich podstawie wnioski Sąd Apelacyjny w pełni podziela i przyjmuje za własne. Sprawia to, że nie zachodzi potrzeba powtarzania szczegółowych ustaleń faktycznych oraz dokonanej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku interpretacji przepisów prawa mających zastosowanie w niniejszej sprawie.

Odnosząc się bezpośrednio do zarzutów apelacji należy stwierdzić ich bezzasadność.

Na etapie postępowania apelacyjnego spór dotyczy jedynie tego, czy ubezpieczony legitymuje się 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

W apelacji skarżący kwestionuje stanowisko Sądu odnośnie uwzględnienia jako pracy w warunkach szczególnych zatrudnienie ubezpieczonego w (...)i Spółdzielni (...) w charakterze kierowcy ciągnika.

Sąd Apelacyjny stwierdza, że ustaleń co do charakteru wykonywanej przez wnioskodawcę pracy w tych okresach zatrudnienia Sąd I instancji dokonał nie tylko na podstawie zeznań wnioskodawcy i świadków – osób z nim pracujących, lecz także w odniesieniu do dokumentacji znajdującej się w aktach osobowych, które to dowody zostały przez Sąd w sposób niezwykle staranny przeanalizowane. Wszyscy przesłuchani świadkowie konsekwentnie opisywali zarówno zakres działalności w/w zakładów świadczących usługi na rzecz rolników, jak i wykonywaną przez J. Z. (1)pracę kierowcy ciągnika świadczoną stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Zebrany materiał dowodowy potwierdza, że w spornym okresie obowiązki J. Z. (1)sprowadzały się do jeżdżenia ciągnikiem, przy czym w zależności od zapotrzebowania: bądź w ramach prac polowych, bądź przy wykonywaniu usług transportowych i prac na rzecz (...) w Ł. przy odśnieżaniu czy też, przez pewien okres - przy zwożeniu mleka od rolników bezpośrednio do zlewni w Ł.. Zeznania świadków i wnioskodawcy co do charakteru wykonywanej przez J. Z. (1)pracy i rodzaju kierowanych przez niego pojazdów - ciągników rolniczych korelują z treścią dokumentów znajdujących się w aktach osobowych wnioskodawcy z tego okresu, w których konsekwentnie uwidaczniane jest stanowisko „kierowca ciągnika”.

Odnosząc się do wskazywanych przez organ rentowy okoliczności dotyczących prowadzenia przez wnioskodawcę kart pracy czy też wykonywania przeglądów codziennych ciągnika, jednoznacznie stwierdzić należy, że są to czynności ściśle związane z pracą kierowcy pojazdu - w tym wypadku ciągnika, który jak każdy pracownik – kierowca odpowiedzialny jest za powierzony mu sprzęt . Analogicznie ocenić należy obowiązki wnioskodawcy dotyczące mycia beczki – zamontowanej na ciągniku a służącej do przewożenia mleka – zwłaszcza , że czynności te wykonywał wnioskodawca jedynie przez okres jednego sezonu . Dodatkowo wskazać należy, że prace przy utrzymaniu w należytej czystości beczki do przewozu mleka - związanej przecież ze specyfiką zleconych wówczas zadań – rozwożenie ciągnikiem mleka - wykonywane były już po zakończeniu pracy kierowcy , trudno też „odliczać „ od czasu pracy w warunkach szczególnych – czynności niezwykle pożądanym dla utrzymania w należytych stanie - czystości sprzętu do przewozu artykułu spożywczego.

Sąd I instancji przyjął , (a wyliczeń tych nie zakwestionował organ rentowy), że na dzień 01.01.1999 r. staż pracy wnioskodawcy w warunkach szczególnych z uwzględnieniem pracy w(...) S.i (...) w T., i (...) Zakładach (...) przekracza 15 lat - 4 lata. Na powyższe składa się 9 miesięcy i 2 dni - (po wyłączeniu urlopu bezpłatnego) - łącznie (...)S.i (...) w T., okres 8 lat 2 miesiące i 5 dni - (...) sp. z oo w Ł. (uznany przez ZUS) i 2 lata 3 miesiące i 7 dni pracy w (...) Zakładach (...) - **łącznie 15 lat, 2 miesiące i 14 dni.**

W związku z powyższym bezprzedmiotowe jest odnoszenie się do wskazanych w apelacji wątpliwości organu rentowego co do zaliczenia okresu pracy w (...) Zakładach (...) od 01.08.1990 do 30. 09. 1990r. w (...) (2 miesiące) przypadającego poza sezonem grzewczym – bowiem nawet po ewentualnym pominięciu tego okresu staż pracy wnioskodawcy w warunkach szczególnych przekracza 15 lat.

W tym stanie rzeczy nie doszło do naruszenia przepisów prawa materialnego, o jakich mowa w apelacji.

Za chybiony uznać należy zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., tj. przekroczenia przez Sąd I instancji granicy swobodnej oceny dowodów.

Jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. wyrok SN z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00 LEX nr 56906).

Zdaniem Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy należycie wyjaśnił sprawę, a przeprowadzona ocena dowodów jest prawidłowa i odpowiada powyższym kryteriom. Apelacja nie wykazuje uchybień w rozumowaniu Sądu, które podważałyby prawidłowość dokonanej oceny. Podkreślić należy, iż naruszenie zasad swobodnej oceny dowodów nie

może polegać na przedstawieniu przez stronę alternatywnego stanu faktycznego, a tylko na podważeniu przesłanek tej oceny z wykazaniem, że jest ona rażąco wadliwa lub oczywiście błędna - czego skarżący we wniesionej apelacji nie uczynił.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.